

MAGYAR KURIR.

Nr. 32.

Indult Bétsből, Pénteken, Octóber' 17-dikén, 1828.

Nagy Britannia.

Azon jelentésnek, mellyben t. i. Lord Dunglas a' Dardanella bezárását a' Lloyd kereskedő Társaság Praesidensének hivatalosan megírta, (i. a' M. Kurirt a' 31 szám alatt) a' következő észrevételeket teszi utánna a' Courier: „Az Orosz Tsászár azt ígérte Angliának és Frantzia Országnak, hogy a' háborút nem fogja a' Középtengerre kiterjeszteni, 's le mondott minden jussokról, melyeket, mint hadakozó félnek a' Közép Tengeren Török Ország ellen használni szabadságában lett volna. Ez igaz; de Orosz Ország azt mondja, hogy a' környüállások megváltoztak. Mind addig míg a' Dardanellák nyitva állanak: Egyiptomból és másunnan szabadon vihetik Konstantinápolyba az eleséget, tábori szereket és egyéb segítséget. A' Szultán mihelyt megtudta, hogy lemondott Orosz Ország minden jussairól, melyeket mint Hadakozó Fél a' közép tengeren elővehetett volna: egyszerre elparantsolta a' Dardanellák mellett lévő várakból az Őriző seregeket a' Főtábornak segítségére. Ez által a' Tsászár meg van fosztva egy leghathatósabb eszköztől, mellyel az ellenségnek ártására és a' békességre való kényszerítésre élhetne. — Tudjuk mi azt, hogy némelley emberek azt szerették volna, ha mi a' dolgot rövidebben fogtuk volna; ha a' Dardanellák

bezárására egyezésünket nem adtuk volna; hanem Orosz Országgal háborút kezdtünk volna. Mi magunkal ellenkezésbe jöni nem akartunk. A' bezárást mi jóvá nem hagytuk, forma szerént ki nem hirdettük; hanem tsak tudtára adtuk a' Lloyd Társaságnak. Ezt monda a' külső Minister Lord Aberdeen egyszer a' Parlamentben (Jul. 16-kán) „A' Neutris Hatalmasságoknak nem lehetett volna, a' Londoni Tractatus értelme szerént, együtt fogni a' dolgot, ha a' Tsászár mint Hadakozó fél a' Közép Tengeren, minden háborúi jussairól le nem mondott volna“ Ezen szavakból így lehet okoskodni: Ő Felsége az Orosz Tsászár önként lemondott minden jussairól a' Közép tengeren — és mi együtt fogtuk a' dolgot. De ha Ő Felsége újra előveszi ezen jussokat, melyekről egyszer le mondott — úgy nem tarthat többé arra számot, hogy mi együtt fogjuk Véle a' dolgot.“

Dublin Oct. 1-ső napj. A' Vice Király parantsolatot küldött Tipperaryba a' Megye Tisztjeihez, hogy ozentül semmi nép gyűlést meg ne engedjenek, és a' ki a' Felsőség szavára nem fog hajtani, azzal a' törvények keménysége szerént kell bánni. — Egyébaránt mihelyt a' Katholikus Egyesület levele Dublinból Tipperaryba érkezett, és az egybeseregítés eltávoztatására a' népet meg-

kérte: azonnal megszűntek minden gyülekezések.

Egy Irlandiai Újságlevél ezt írja: Hertzeg Wellington Cheltenhamban léteben tanácsot kérdett a' Kerryi Katholikus Püspöktől, hogy mi lenne a' leg jobb eszköz Irlandia megnyugtására?

Portsmouthból egy Linea Hajó Oct. 5 kán az Országlószék parantsolatjára a' Közép tengerre ki indult. Három más Linea hajók a' mint mondják haladékok nélkül fogják követni.

London Octob. 4-dikén Tegnap délután az a' hír terjedt el a' Bőrszékben, hogy Seppings Ur az Országlószék parantsolatjából Portsmouthba utazott, s parantsolatot vitt magával 7 Linea-hajóknak a' készülésre. Azt is beszélték, hogy a' Ministerium új Hajós legényeket akar a' Vámos Tisztségekhez szedetni, a' régiakat pedig, a' kik eddig a' Vámos Tisztségnél szolgáltak, Hadi Hajókra rendeli által.

Marquis Barbacena (Donna Mária Királyné Kamarássa) Oct. 2-kán Báltól Londonba jött. Ő Felségét Donna Máriát Oct. 6 kán várják ide a' Fő Városba. Grillon Palotája az ifjú Királyné számára kifogadtatott.

A' Courier, Irlandiáról ezt írja: „Fájdalommal és bosszúsággal hallja az ember, a' mik Irlandiában esnek. Fájdalommal — a' mennyiben sajnálja az ember azokat a' boldogtalanokat, a' kiket némely vakmérő lázszasztók olyan veszedelmes lépésekre készítették és vezettek, mellyek nékiek és hazájoknak ártalmára s veszedelmére lesznek; bosszúsággal — a' mennyiben méltó haragra gerjed az ember, midőn látja, hogy azon szeretet nélkül való Demagogusok, kik a' népet fellázasztották, és tzeljoknak elérésére eszköz gyanánt használták, most midőn a' veszély reá-

ja közelget, azt hitetlenül magára hagyják. — A' Vice-Király hirdetése nem marad következés nélkül. A' Protestánsok, Irlandiának sok Városaiban ki mutatták, hogy a' Katholikus Gyülekezetektől semminemű megsértést sem fognak elszenvedni, és azolta a' nép lázszasztók mindennel alább hagytak. Lawless Ur parádéval akart Monaghan Megyéjén keresztül menni. De Hamilton Ur elcibe menvén, értésére adta, hogy tömlőtbe téteti, ha vissza nem tér. Ekkor vissza vonta magát Lawless Ur és Armagh felé indult. De a' Protestánsok itt is ellenzették neki a' bé mentelt. Ekkor Lawless Ur eltűnt és azolta róla semmi sem hallatik.

Görög Ország.

Az Elölülő Gróf Capodistrias Aug. 26-kán egy Kerülő Parantsolatot bocsátott a' Panhellenionhoz, és a' főbb Tisztviselőkhöz, melly így következik: „Ő Excjik Stratford Canning, Gróf Guilleminot, és Ribeaupierre Urak, Corfuból Aug. 15-kán leveleikkel Minket megtiszteltek, mellyekben jelentik, hogy Udvaraik parantsolatjából a' Jul. 6-diki (Londoni) Tractatus végrehajtásának munkálására, ismét egybegyültek. — A' három Hatalmasságoknak nevezett Követjei olly tzelből jöttek az Archipelagusra, hogy Görög Ország Pacificatiojáról, a' Londoni Tractatus értelme szerént, tanácskoznának és ezen előleges tanácskozásokra és beszélgetésekre Minket is meghívtak; kériek egyszersmind Tőlünk mind azon Statistikai Datumokat és Jegyzéseket, mellyek a' Görögök és Törökök között előfordulható peres kérdéseknek megitélésére szolgálhatnak. — Uraim! minthogy az idő rövid, ezennel felszólítjuk az Urakat, hogy kiki a' maga Me-

gyéjéhez léppést, minél hamarébb küldjön Hozzánk feleletet a' következő Kérdésekre: 1) Görök Országának azon vidékein, hol a' háború folyt, — hányan voltak és vannak a' Görög és Török lakosok? 2) Hanyad részét hírták a' nevezett vidékelnek a' Törökök és Görögök mint sajátjokat? 3) A' mikülönösen a' Török birtokokat illeti, hanyad része volt azoknak a' Vallásos Intézeteké, és hanyad része egyes Muzulmánoké? 4) Hányan vannak szám szerént a' mondott Vidékeken Görög Országi Polgárok? 's hányan költöztek ki Calamóba vagy más szigeteibe az Archipelagusnak? 5) Mennyire lehet körülbelől az értékét becsülni azon Házaknak, Olajfás kerteknek, Gyümölcösöknek, baromnyájának, 's a' t., mellyeket Ibrahim Basa Jul. 6-kától fogva, elrablott? — Azt nem is tartom szükségesnek megemlíteni, hogy a' Feleletekbeli Datumoknak a' mennyire tsak lehet, bizonyosoknak kell lenni. Az igazság, a' puszta mezítelen igazság az, a' mit mi kívánunk. — Szívszakadva várjuk a' Feleletet minél előbb, ohajtván, hogy az Urak közül a' maga Hivatalos köréhez léppést ezen elvászoló szempillantásban a' Házának használjon. Aegina Aug. 26. 1828 J. A. Capodistrias Elölülő. Trikupis Státus-Titoknok.⁴

Aegina Sept. 3-kán. Ő Excja az Elölülő tegnap estve felülvén a' Helena nevű, Orosz Fregátra, a' Messeniai partokhoz elútaozott. Capodistrias Agoston Ur (az Elölülő testvére) mautánna ment Ő Exctziájának. Generalis (Stratarch) Ypsilantival kinek az Elölülővel beszélni valója volt, 's ma hajnalba ide érkezett: de már akkor a' Hájó, mellyre még az este által ment Ő Excja vitorlát szélnek eresztette. — Egy Artilleria Regimentnek felállítása munkában van.

Frantzia Ország.

Páris Oct. 6-kán. A' Király, és a' Korona Hertzeg Oct. 5-kén St. Cloudból a' Tuileria Palotába bėjötték. Ma reggel nagy Udvarlás volt a' Kir. Palotában; később Kabinét Gyűlést tartott Ő Felsege, mellynek végével Compiègne-be kiment, és Oct. 11-kéig ott fog mulatni.

A' Gazette de France azt erősíti; hogy a' Frantzia Seregek Moreából egyszerre haza fognak térni, mihelyt Ibrahim Basa Egyiptomba elköltözik.

Gróf Chabrolt, a' Seine Megye Praefectusát, ez előtt egynehány nappal, midőn Montargisból Párisba utazott, négy fegyveres ember az Országúton megállította, és mellyének pisztolyt szegezvén erszenyjét (80 Frank volt benne) elvette. Kemény vizgálatok és nyomozások tétettek a' dologban, — egész környéket fegyveres Katonaság járta be: de az úton állóknak nyomába nem akadhattak.

Sept. 1-ső napjától fogva Oct. 1-ső napjáig 119-en jelentették magokat olyan Emigránsok, kik az Országtól kárpotlást kérnek. Az Emigránsok kárpotlására béirt öszveséges summa Oct. 1-sőjén 724,060,568 Frankot tett (mint egy 8 milliom Frankkal többet mint a' mennyi Sept. 1-sőjén beírva volt).

Sept. 11-kére virradóra Párisba 5 katoná a' Svajtzer Gárdától, egy zászló-tartó vezérlése alatt, beülvén egy pályinkás bolthba, leitták magokat és reszgefővel egynehány emberen illetlenséget követtek el. A' vétkeseket tsak hamar befogták, 's másnap törvényszék elébe állították. Ez (a' mint a' Svajtzerkatonáknál szokás) a' szabad égen tartatott az egész Regiment jelenlétében. A' zászló-tartó tisztségétől megfosztatott és esztendei rabságra ítéltetett. A' köz embe-

rek között kettő a' Regimenttől elspattatott; a' többiek ártatlanoknak ítéltettek.

Toulon Sept. 28-kán. Az Atlanta nevű Fregát kíséri azon 15 szállító Hajókat, mellyek puskaporral és eleséggel megterhelve Moreába mennek, és ma útnak is indultak. A' Fregát pénzt is viszen magával, 2,700,000 Frankot, Görög Országba.

Pápa Birtoka.

Róma. A' múlt Vasárnap (Sept. 28-kán) pompásan meg innepeltetett a' mostani Pápa XII Leo Ó Szentsége elválasztásának napja. A' Sz. Széknél lévő minden idegen Követek is ezen alkalmatossággal a' Sz. Atyánál udvarlásokat megtették.

Az Anhalt Kötheni Hertzeg Követje Klitsche Ur, Sept. 19-kén által adta meghatalmazó levelét Minister Kardinális Bernetti Ó Eminentziájának — 's Sept. 26-kán Ó Szentségénél audenziát nyert.

Német Ország.

Mária Ludovika Pármai Fő Hertzeg Aszszony Sept. 29-kén Tengerneesen érkezett, és minekutánna a' vidéket megnézte, útját Olasz Országba folytatta.

Kasszsel Sept. 29-kén. A' Közép Német Orzági Státusok Követei tegnap előtt elkészítették, és aláírásokkal megerősítették azon Egyességet, mellynek ereje szerint a' különböző Státusbeli polgároknak költsönösen szabad kereskedés engedtetik. Az Egyesség levél 6 eszterdöre szól — mellyeknek eltelésével újonnan fog köttetni, ha a' mostaniban valami változtatás fogna szükséges lenni.

Stuttgárt Oct. 7-kén. Ó Felsege az Özvegy Würtembergi Királyné tegnap délután két óraker mellybéli vízi-

betegségben meghalt. (A' megboldogult Királyné, Sarolta Augusta Mathildis Nagy Britanniai Hertzeg Aszszony született 1766-ban, férjhez ment Fridrik néhai Würtembergi Királyhoz 1797-ben özvegyen maradt 1816-ban Oct. 30-kán.)

A' Würtembergi Király, Oct. 5-kén, az újonnan kinevezett rendkívülvaló Orosz Követnek Obreskoff Urnak, audenziát adott.

Rhiná.

A' Rhinai Birodalomból még eddig igen kevés tudósítások érkeztek Európába; azok is csak töredék formában, rend nélkül. Most már egy Anglus Ujságlevél jö ki (the Register név alatt) Cantomban, melly a' múlt 1827 Eszt. November Havának 3-dikán kezdődött. De ennek még csak egynehány darabjai kerültek Európába; mellyekből a' többek között azon megszámlálhatatlan sokaságú gonoszságokat látja az ember, mellyeket Rhinában nem csak a' közönséges emberek, hanem a' főbb Tisztviselők is elkövetnek. Ugy hogy, ezekből ítéelve, az erköltsiség sehol annyira alászálva nintsen mint Rhinában. Az Apa's Anya-gyilkosság, vér ellen való paráznaság, gyújtogatás, lopás, tsalás, hamis vádolás, hitetlenség, álnokság, orgazdaság 's a' t. egymást érik a' hosszú laistromon. Az álnok hosszúállásnak példájául egyet megemlítünk: Egy előkelő Tisztviselőnek a' fija (Avang nevű) Cantomban megharagszik egy Li-tung-seu nevű fiatal Orvosra, 's hogy rajta boszszúját töltse, fel gyújtatja valami Hvangpéna nevű embernek a' házat. A' gyújtogatót meg fogják. Ez — mellevén pénzzel vesztegetve — azt vallja, hogy ötet Litung-seu bérlette ki a' Ház felgyújtására. A' Nan-hak (Bíró) megfogatja Litung-seut kérdőre vo-

natja, 's minthogy a' dolgot tagadta, elkezdi kínoztatni (Khinában a' törvény megengedi a' kínzással való vallatást, még pedig a' mi különös, nem tsak a' vétkeseket, hanem a' tanúkat is szabad az igazság kikeresésére kínoztatni) Az ártatlan nem állhatván tovább a' kínokat, a' hja r madszori kízás alatt bűnösnek vallja magát. — Azomban Avang dítkedvén némelly baráti előtt, hogy Li-tung-seun boszszuját ki tölté: gyanúba vétetődik — 's végre kísül, hogy ő a' szerző-oka mindennek. A' szegény öszve kínzott Litung-seut szabadon bocsátják, 's engedelmet kérnek a' Bírák tőle, hogy néki annyi alkalmatlanságot okoztak. A' dolog Januar. 14-kén 1828 csett.

Jóniai Szigetek.

Corfu Sept. 30-kán Generális Adam elútozott a' déli szigetekbe. — Ebben a' szempillantásban (dél előtti 11 órakor) tudósított a' Kikötő Inspector, Ross Ur, hogy Navarinnál a' szállító Hajók nagyon kapósok, 's annál fogva minden Jóniai vagy másuvá való szállító hajókat küldene Navarinba, a' hol jó keresetek leszen, ha Ibrahimot és seregének hátra lévő részét Egyiptomba haza viszik.

A' Moreában lévő Frantzia Hadi sereg Fő Sáfárja (Intendant) Baró Sermet Sept. 13-kán Janteba ment, és az Odaváló Kereskedő Házakkal alkudozásokba ereszkedett a' Katonaságnak eleséggel való tartása eránt. A' mint mondják, minden hónapra 700,000 Frankot ígért annak, a' ki a' Frantzia katonaság tartását magára vállalja. De későbbben által látta, hogy sem Zante, sem Corfu a' tábornak elegendő élelmet kiállítani könnyen nem tudna; 's ennél fogva másutt is fog ez eránt kereskedni.

Navarinból érkezett tudósítások szerént, Sept. 16-kán 6,000 Egyiptomiak az Ibrahim Seregéből hajókra szállottak, és haza felé elindultak. Az Ibrahim egész hadi ereje áll, 12,000 emberből, és 10,000 tselédből 's a' t. mindössze 22,000 ember. — A' Frantzia hadisereg 9,000 emberből áll, de a' melly a' Sept. 19-kén Kalamatába érkezett második Tsapat eljöttével újra 4,000 emberrel szaporodott.

Hadi Tudósítások.

Az Odessai Ujság Oct. 1-ső napján a' következő Orosz hadi tudósításokat közli:

1) Várna Sept. 23-kán. Egy 24 fontos Bateria, melly a' Vár Eszak felé eső két bástyája között való Courline Gígy neveztetik azon línea, melly a' váracon a' bástyákat egybeköti, — itt esnek a' Kapuk) ellen ki szegeztetett, a' köfalat rongálni el kezdte. Az ostromi munkák haladnak előfelé. A' legközelebbi tzel most a' vár árkaiba való beszállás, melly végre két földalatti üregek átattanak.

Az ostromló tábor fekvését egy magános személytől jött levél így írja le: „A' mi táborunk egy Hegy tövében fekszik, mellynek tetején telegraph van felállítva a' Tábornak a' Hajós sereggel való sebes közösülésére. Innen az egész Várost (Várnát) és az egész Vidéket bé lehet látni. Várna magas köfalakkal bekerítve, két sor Halom között fekszik; Keletről a' Fekete Tenger mossa a' várfalait, nyugotról a' Devno tava. E' szerént a' várost két oldalról víz oltalmazza. A' tengertől fogva egész a' Devno taváig terjed — az Éjszaki oldalon — a' mi táborunk. Itt vannak a' Bacteriák és futó-árkok. A' Devno tavan (vagy a' mint a' Törökök nevezik Limmán-on).

két fegyveres bárkánk jár. A' Város déli oldalát, a' hol vagyon a' Konstantzina-polyba vivő Országút is, még nem vették körül, 's az utat nem foglaltuk el. A' Város meglehetősen nagy. A' belső városban felvő Török tábor, és némelly félig öszvedült Épületeknek látása a' tenger felől igen szép jelenést mutat a' szemnek. A' Vár környéke felette kellemes. A' magas hegyeket és bértzeket nagyobb részént erdők borítják, melyeket a' keskeny utak 's ösvények sokféleképpen váganak keresztül — távolabbról gyönyörű kertek látszanak.“

2) Szilistria Aug. 28-kán Roth Generális Aug. 27-kén éjjel elfoglalta a' Törökök sántzeit, melyek a' tábor bal-szárnyán ásattattak. A' Törökök háromszor tettek próbát a' sántzok visszafoglalására, de mind a' háromszor visszautzattak. Az utolsó próbatételkor egész a' sántz partjáig előnyomultak a' Törökök; de akkor egy Bateria oldalról elkezdvén reájok tüzelni, szemközt az Orosz gyalogság, más oldalról az Uhlanusok meglámadván őket ismét egész a' vár faláig vissza ütettek. A' rendeletlenség a' megfutamodott Törökök között olly nagy volt, hogy az ellenség a' vár kapuit nem merte nékiek felnyitni, attól félvén, hogy a' futó Törökökkel együtt mi is hé megyünk. A' Törökök vesztesége 600 ember volt — mi közzülünk 72 estek el és 312 megsebesített.

Ezen tudósítás azért késelt el, mivel az első Kurírt, a' kit Roth Gen. Silistriából küldött, a' Törökök elfogták.

O r o s z O r s z á g.

Odeszszából Oct. 4-dikén. Tegnap estve egy linea hajóra ültek itt: Heszzen-Homburgi Printz Filep; Hertzeg Mortemart, Frantzia-, Dörnberg Ur N. Britanniai és Báro Palmstjerna, Svékus Királyi rendkívül való Kö-

vetek, hogy Várnához hajózzanak. — A' Isata mezejéről semmi újabb tudósítások nintsenek.

Déli Amerika.

A' Közép Amerikai (Mexikói) Országlozsek és a' feltámadt San Salvador között meg lett a' békesség Jun. 15-ik napján. A' békesség pontjai 20 tzikkelyekben vannak feltéve — melyeknek foglalata röviden ide megy ki: 1) Minden az elébbeni lábon álljon vissza, mellyen az ellenségeskedés kezdetével állott. 2) Mind a' két Fél tökéletes kegyelmet hirdessen és adjon azoknak a' kik ezen ellenségeskedésben egy vagy másképpen részt vettek.

Carthagena Aug. 4-kén. Bolívarhoz mindenünnen megy a' sok Köszönő- és Idvezlő-Felírás, még pedig mind igen alázatos és hódoló hangon írva. Már is úgy tekintik, mint határtalan hatalmú Fejedelmet. Eddig még minden úgy nézte Bolivárt; mint Dél-Amerika Washingtonát; de most már még azok is, kik eddig kételkedtek, kezdik hinni, hogy Columbiai Tsászár lesz belőle. — Jul. 5-kán hadat izent Columbia Perunak, mivel a' Peruiak Boliviába béütöttek. A' háború tzelja azomban, úgy látszik, nem egyéb, hanem Perunak elfoglalása, és Columbia-val 's Boliviával egy Országga való egyesítése. De a' mi hamarjában és sok verontás nélkül nem fog megesni. Arról ugyan semmi kétség sintsen, hogy a' mostani háborúban Bolívar győzedelmes fog lenni: de a' három Köztársaságnak egy Birodalomga való egyesítése sok nehézséggel lesz egybeköttetve. Bolivárnak az Océáni Nemzeti Gyülésben is ellene volt a' többség; most még inkább szaporodnak alattomban ellenségei, miolta attól félnek, hogy a' Köz-Társaságok vérel szerzett szabadságát el akarja nyomni.

Spanyol Ország.

Madrid Sept. 19-kén. Az a' hír van a' Fő Városban, hogy az Országlószerk újra 5,000 embert akar Havannába küldeni az Admirális Laborde Seregéhez. Akkor 9,000 emberből fogna az egész Sereg állani, melly a' Vera-cruzi partoknál kiszállván Mexikó ellen megindul. — Cubánál is sok Spanyol Hadi Hajó van egybe seregelve. Azt is bizonyosnak mondják, hogy Mexikóban a' Papi rendből és a' jószágos emberek között sokan máig is a' régi Monarchiához szítanak.

Generális Aimerich a' Baleári Szigeteknek Fő-Kapitányjává tétetett. — Azon tsatorna, mellyet még VI Ferdinánd Király idejében elkezdtek építeni Castiliában, most újra folytattatik. Sevillában Sept. 12-kén kihirdette a' Városi Tanács, hogy minekutánna Gibráltárban a' Sárga-hideg magát kiütötte: a' nevezett várossal közösület tartani senki, halálos büntetés alatt, ne mérészeljen. Mind azon személyek, kik Sept. 1-ső napjától fogva Gibráltárból jöttek Sevillába, Lazaretumokba vitettek, a' honnan mind addig ki nem bocsátatnak, míg a' reájok felvigyázó Orvosok őket ép egészségeknek el nem ismerik. Minden Országutakat, mellyek Gibráltár tájékáról jönnek, katonaság őríz, és senkít a' vont lincán (Cordonon) bé nem bocsátanak, míg elébb a' Kontumációt ki nem állja.

Gibráltár nagy felháborodásban van. A' Sárga hideg annyira elhatalmazott, — minden szoros vigyázat és kemény rendelések ellenére is, hogy a' betegek száma, (melly eddig 28's 50 volt) 137-re hágott fel. A' Kereskedők, boltjaikat bezárták, a' lakosok nagy szorongatások között vagynak. A' várörző sereg kinn van tábori sátorok alatt azon

a' magas szikla tetején, mellyet Európa tsutstsának neveznek. Ezeknek példáját követték a' lakosok között 14,000-en — úgy hogy a' városban csak 15,000-en maradtak. A' Kereskedési foglalatosságok megszűnése óta sok Házak megbuktak.

A' Quadal-tsatorna mellett lévő régi ezüst bányákat, mintegy 12 esztendő óta, szakadatlanul dolgoztatja az Ország Kints Tár Mestere Remira Gáspár, — még eddig haszon nélkül. De ezen bányákról az a' közönséges hiedelem, hogy a' reájok költött pénzt és fáradságot gazdagon fogják vissza fordítani. Ezek azok a' régi bányák, mellyek valaha (mikor hajdan Spanyol Ország tsak Gyarmat — Colonia — volt) Tirust, Charthagót és Rómát dú's gazdaggá tették. — Mikor 1551-ben elkezdtek az Udvar költségén ezen bányákat ásni: egész 36 esztendeig minden héten 60,000 arany (11 Reál érő) került ki belőlök. Későbbben 1632-ben a' Fugger Grófok (de a' luknek nevét a' Spanyolok ki mondás kedvéért Fucarrá változtatták) vették által ezen bányákat. Az újabb időkben sokszor próbálták sokan ezen beszakadozott és elhagyatott ezüst bányákat munkába venni, és a' régi értz-ereket felfedezni, de nem jó helyen kereskedtek. Legalább munkájoknak fogatja nem lett.

A' Cadixban lévő Frantzia Seregek Sept. 21-kén fognak haza felé útnak indulni. A' várat Spanyol Generális Aimerich fogja a' Frantziák kimenetelével által venni. Az ott lévő Frantzia Seregek száma áll még 319 Tisztelből és 5,997 köz emberekből.

Magyar Ország.

Fő Méltóságú Rudnai és Divék Ujfalvi Rudnay Sándor Hertzeg Pri-

más és Esztergomi Érsek Ő Kegyelmesége, mint a' Tudósoknak valóságos jótévő pártfogója, tekintetbe vévén Rummy Károly Urnak állapotját, hogy ő ámbár több kiadott szép munkái által érdemesítette magát, 's mint a' Philosophiának és szép Tudományoknak Doctora és a' Sopronyi Lyceumban ezelőtt a' Természet- Népek- 's Magyar Ország köz Törvényeinek Professora, Hazájában vagy más Ts. K. Tartományokban tanítása által használni kívánt volna; mégis már majd öt esztendő óta Bétsben kéntelenített, mint magános Tudós idejét tölteni; ötöt Esztergomba a' Hazai Törvények tanítására rendkívülváló Professornak méltóztatott meghívni, egyszersmind pedig a' Prímási Bibliothecához Könyvtárnoki Segéddé kinevezni. Melly kegyes meghívását a' Nagy Méltóságú Primás Ő Hertzegségének Rummy Károly Úr illő nagy háladatossággal fogadta el.

A' Posonyi Deák Ujság ezt írja egy Zemlini (Zimonyi) levélből: Sept. 29-dikéről: „Ma estveli öt órakor az a' tudósítás jött ide Zimonba Belgrádból, hogy Várna vára az Orosz Seregeknek feladta magát.“ E' felől még a' mai napig Bétsbe semmi tudósítás nem jött.

O-Béts, Sept. 28-dikán. — A' folyó hónapnak 25-dik napja a' Tisza-meléleti Koronai Kerületre nézve, igaz szívbeli örrendezésnek napja vala. Ez napon volt tudni illik első szerentséje ezen Kerületnek Méltóságos Radványi Gróf Györry Ferentz Urat, T. Báts és Bodrog törvényesen egyesült Vármegyék' Főispányát, kebeliben tisztelni, ki az ezen, bölts kormányára szerentsés esettel juttott Vmgyéknek némelly vidékeit meg-

látni, és a' Községekben a' Köz-dolgok' folyamatjának, főképpen pedig az adófizetés, és szedés eránt fennálló rendtartásnak módját megtekinteni kívánván, Ő-Bétsére, a' hol ezen Kerület az Ő Törvényhatóságának gyakorlási tiléseit tartja, szerentsésen megérkezett. — A' Nagy Vendég méltóságához illendő tisztelettel és örvendezéssel fogadtatott.

Pesten Octob. 5-dikán estve meghalt rövid betegeskedése után Tiszteendő Gódin Jó'sef Ur, a' Kegyes Oskolák Rendén lévő Szerzetes, ki Kalotsán az Érseki templomban magyar Concionátor volt, 's több esztendeig hasznosan fáradozott az ifjuság' nevelésében, életének 45-dik esztendejében. A' boldogult jeles egyházi ékesen-szöllő volt, 's néhány egyházi Beszédei nyomtatásban is kiadattak.

Szebenből írják, hogy ott Sept. 12, és 13-dikán hirtelen olly meleg lett a' levegő, mint kanikulában; 14-dikben esső esett; és azután 17, és 18-dikban olly hideg lett, hogy a' Fogarasi, sőt a' Szebeni havasokat is a' hó el-lepte.

A' pénz folyamat October 16-dikán; közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligatzióji	94 1/2
Az 1820-béli sorsosok,	153 1/4
Az 1821-béli hasonlók,	125 3/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligatzióji, 47 1/2 for. keltek, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák keltek 1077 3/4 forinton	
Conv. Pénzben.	

A' múlt posta napi 31-dik számú M. Kurírban a' 155-dik lapon, e' helyett Bukaresti levelek Sept. 2-dikáról, így jobbítatik meg Oct. 2-dikáról.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 75a.)